

MRSA –bakteerin kantajalle

Teiltä otetussa bakteerinäytteessä on löytynyt antibiooteille vastustuskykyinen stafylokokki-bakteeri, jota kutsutaan MRSA -bakteeriksi (metisilliinille resistentti *Staphylococcus aureus*). Stafylokokkibakteereita on runsaasti terveiden ihmisten iholla ja limakalvoilla. Teiltä löydetty bakteerit eroavat tavallisista siten, että osa antibiooteista ei tehoa niihin. MRSA-bakteerin kantajaksi kutsutaan henkilöä, jolla on todettu MRSA-bakteeri elimistössään (esimerkiksi iholla tai haa-vassa) riippumatta siitä onko hänellä oireita vai ei.

MRSA-kantaja sairaalan ja hoitoyksiköiden ulkopuolella

Tavallisessa elämässä ja kotiympäristössä näistä bakteereista ei ole haittaa. Voitte olla tekemisissä ihmisten kanssa ja toimia ammatissanne ja osallistua harrastuksiin, kuten aiemminkin. Haavojen tulee kuitenkin olla peitettynä. Uimahalliin tai yleiseen saunaan voitte halutessanne mennä, paitsi jos teillä on avoimia tai märkäisiä haavoja, pidätyskyvyttömyyttä tai ihon läpäiseviä kanyyleja tai katetreja. Tärkein keino ehkäistä tartuntojen leviämistä on huolehtia hyvästä käsihygieniasta. Kotona riittää käsien saippua-vesipesu. Käsipyyhkeen tulee olla henkilökohtainen ja vieraille varataan oma käsipyyhe.

Kotona huomioitavia asioita:

- Peskää kädet huolellisesti vedellä ja saippualla WC:ssä käynnin yhteydessä, ennen ruuan laittoa ja ennen ruokailua.
- Peskää kädet ja kuivatkaa huolella kertakäyttöpyyhkeeseen tai henkilökohtaiseen käsipyyhkeeseen (esim. talouspaperiin) ennen ja jälkeen haavojen ja katetrien käsittelyä.
- Haavanhoito- tai muut hoitotarvikkeet sekä henkilökohtaiseen hygieniaan tarkoitetut tarvikkeet (esim. hammasharja ja parranajokone) ovat aina henkilökohtaisia.
- Kodin puhtaudesta huolehtimiseen riittävät tavalliset puhdistusaineet.
- Astioiden, pyykin ja jätteitten käsittelyssä toimitaan tavallisin tavoin. Mahdolliset sidetarvikkeet laitetaan pussiin, joka suljetaan ja laitetaan talousjätteisiin.
- Samassa taloudessa asuvat altistuvat MRSA-bakteerille, mutta terveille henkilöille tartun-nasta aiheutuu harvoin haittaa
- WC:ssä ja kylpyhuoneessa olisi hyvä olla oma merkitty pyyhe vierailijoille, tai käytetään kertakäyttöisiä käsipyyhkeitä.
- Voitte liikkua ulkona ja käydä kylässä kuten ennenkin. Peskää kädet lähtiessänne kotoa. Jos vieraillette sairaiden tai huonokuntoisten luona, käsihygienia on erityisen tärkeää.

MRSA-kantaja sairaalassa

MRSA-kantajuus aiheuttaa sairaalassa varotoimia, mutta MRSA-kantajuus ei saa huonontaa hoidon laatua tai kuntoutusta.

Sairaalaympäristössä on tärkeää estää bakteerien leviäminen toisiin potilaisiin. Huonokuntoisella potilaalla MRSA voi aiheuttaa vakavan infektion ja sairaalassa ja hoitolaitoksissa MRSA-bakteeri voi ilman varotoimia aiheuttaa epidemian. Sairaalassa ollessanne Teitä hoidetaan omassa huoneessa ns. kosketusvarotoimin. Sillä tarkoitetaan sijoittamista omaan potilas-huoneeseen (joskus huoneessa voi olla muita MRSA:ta kantavia potilaita). Sairaalassa tai hoitolaitoksessa keskeistä on käsihuuhteen asianmukainen käyttö. Henkilökunnan tulee opastaa teitä käsihuuhteen käytössä. Henkilökunta käyttää suojakäsineitä ja suojatakkeja tutkimus- ja hoitotoimenpiteiden yhteydessä, tarvittaessa myös suu-nenäsuojusta.

Koska sairaalassa leviäminen osaston muihin potilaisiin halutaan ehkäistä, on suotavaa, että sairaalassa ette liiku vuodeosaston yleisissä tiloissa. Yhdessä hoitohenkilökunnan kanssa sovitetaan sellaisesta kuntoutustoiminnasta ja liikkumisesta, joihin liittyy mahdollisimman pieni MRSA:n leviämisen riski. Bakteerien leviämisen ehkäisemiseksi on sairaalassa syytä desinfioida kädet käsihuuhteella potilashuoneesta poistuessa ja WC:ssä käynnin jälkeen sekä huoneeseen tullessa. Hoitohenkilökunta opastaa, miten käsihuuhtetta käytetään. Käsihuuhteen avulla merkittävä osa käsiin tulleista bakteereista kuolee, ja näin käsien kautta tapahtuvaa MRSA:n tarttumista ympäristöön ja muihin potilaisiin voidaan ehkäistä. Mikäli teillä on erittäviä haavoja, hoitaja peittää ne aina ennen huoneesta poistumista. Myös vierailijoiden on hyvä desinfioida kädet osastolle tullessa ja sieltä poistuessa.

Jos teille suunnitellaan leikkaustoimenpiteitä, MRSA-kantajuus on syytä huomioida toimenpiteen järjestelyissä (esim. ennaltaehkäisevää antibioottia valittaessa). Näin voidaan vähentää leikkaushaavatulehduksen riskiä. Poliklinikalla voitte käydä normaalisti. Sairaanhoidopiirillä on ohjeistus toimenpiteistä, joita tällöin tarvitaan. Sairaalassa käsihuuhteen käyttö on keskeisessä asemassa. Lähihoidossa ja tutkimuksissa henkilökunta käyttää suojaimia.

MRSA ja kantajarekisteri

Sairaanhoidopiirissä pidetään Tartuntatautilain velvoittamaa rekisteriä henkilöistä, joilla on todettu MRSA –bakteerin kantajuus. Rekisteriin on merkitty henkilön nimi ja henkilötunnus. Rekisterin tiedot ovat luottamuksellisia ja rekisteri on sairaanhoidopiirin hygieniahoidajan ja infektio­lääkärin käytössä. MRSA -kantajuudesta kertova merkintä kirjataan sairaskertomukseenne ja ilmoitetaan myös terveyskeskukseenne. Tieto MRSA-kantajuudesta välittyy myös KANTA-arkistoon, mutta tämä voi teknisestä syystä tapahtua viiveellä. Menettely perustuu tartuntatautilakiin. Tavoitteena on paitsi ehkäistä sairaala- ja laitostartuntoja myös auttaa hoitavaa lääkäriä antibioottivalinnassa, mikäli sairastutte oireiseen tulehdukseen. Todetusta MRSA-kantajuudesta on hyvä mainita, kun asioitte terveydenhuollossa.

Perheenjäsenet ja MRSA

Pyydämme teitä kertomaan MRSA –bakteerin löytymisestä niille henkilöille, jotka asuvat kanssanne. He voivat elää aivan tavallista elämää ilman varotoimia, mutta jos he joutuvat Sa-

takunnassa sairaalahoitoon, heiltä otetaan MRSA-näytteet. Tieto mahdollisesta altistumisesta MRSA-bakteerille voi olla tärkeä, mikäli kanssanne asuva henkilö sairastuisi kuumeiseen tullehtukseen.

Yhteystiedot

Infektioyksikkö

Puhelin 044 707 6874

SataDiag

[SataDiagin verkkosivut löytyvät osoitteesta www.satadiag.fi](http://www.satadiag.fi)